
Financování univerzit z veřejných zdrojů je efektivnější, říká profesor Hotson

Financování univerzit z veřejných zdrojů je efektivnější, říká profesor Hotson

Kritika zúžení vzdělávacích cílů na krátkodobé požadavky průmyslu, obrana tradičních akademických hodnot a požadavek na větší autonomii vysokých škol patří mezi cíle nově ustanovené [Rady na obranu britských univerzit](#). Tu na své přednášce v Akademii věd představil v úterý 27. listopadu oxfordský profesor historie Howard Hotson.

Přední představitelé britské vědy založili před dvěma týdny politicky nezávislou radu, která by měla pomoci univerzitám čelit zájmům korporací a přebujelé byrokracie. Podle Hotsona je nutné v debatě o budoucnosti veřejného vysokého školství začít prezentovat empiricky podložená fakta a hájit se argumenty, které přijmou politici, podnikatelé i veřejnost. Profesor Hotson auditorium upozornil na hrozbu ztráty výkonosti britských univerzit v důsledku snahy podřízovat univerzity krátkodobým ekonomickým zájmům. Probíhající radikální reformy veřejného školství jsou založeny na zbožných ideologických domněnkách, že privatizace přinese lepší výsledky za méně peněz. Takové úvahy ovšem nejsou podloženy empiricky. Neefektivnější vysokoškolské systémy jsou naopak financovány z veřejných zdrojů, jako tomu je ve Švýcarsku, Švédsku a jako tomu bylo původně i ve Velké Británii, než je vláda přes noc zrušila. Nejméně efektivní vysokoškolské systémy jsou financovány naopak ze soukromých zdrojů (Japonsko, Brazílie nebo Spojené státy americké).

Univerzity v Anglii jsou podle Hotsona jedny z nejúspěšnějších institucí, přestože Velká Británie vydává na vysoké školství méně veřejných financí než státy, jako je Estonsko, Slovinsko nebo Maďarsko, a výše tohoto příspěvku je 30 procent pod průměrem OECD. Z [podkladů OECD](#) rovněž vyplývá, že i příspěvky průmyslu na výzkum a vývoj v porovnání s HDP mají klesající tendenci. V první dvoustovce elitních univerzit v žebříčcích, jako je [Times Higher Education World University Ranking](#), jsou přesto britské univerzity v porovnání s americkými univerzitami čtyřikrát úspěšnější. Spojené státy přitom vynakládají na vysoké školství patnáctkrát více než Británie.

Je překvapivé, že zmíněné statistiky nejsou významněji reflektovány v proslulé vládní Brownově zprávě [Zabezpečit udržitelnou budoucnost vysokého školství](#), upozornil prof. Hotson. Zpráva zkoumala příspěvky daňových poplatníků, studentů, absolventů a zaměstnavatelů na financování vysokého školství a umožnila zvýšit školné v Anglii na jedno z nejvyšších v systému veřejných vysokých škol na světě.

Transformace vysokého školství v Anglii není podle Hotsona spjata pouze s pravicovou vládou, a nelze očekávat, že by v případě změny vlády došlo k nápravě současného negativního vývoje, jedná se o politické směřování posledních třiceti let.

Přednášku oxfordského profesora historie Howarda Hotsona na téma globální krize univerzit uspořádal Filozofický ústav Akademie věd. Spoluautor dokumentu [Braňme veřejné vysoké školství](#), který byl vydán v září 2011, a jedním z nejhlásitějších kritiků vládních návrhů reform britského vysokého školství. V současné době připravuje k vydání knihu věnovanou problému ztracení veřejného školství, jež vyjde nákladem britské akademie počátkem příštího roku.